

УКРАЇНСЬКИЙ САМОСТІЙНИК

Часопис Союзу Українських Провінціальних Організацій (СУПО) в ЧСР

ЛІБЕРЕЦЬ, 1 серпня 1935

6

Виходить 1. кожного місяця. — Передплата річно 12— Кч. — Окреме число 1.— Кч. Адреса Редакції та Адміністрації: „Українськй Самостійник“ Білодоль 1, Зр. 222 в Ліберці. Редакція поштової шафки в Празі ч. 68.210. „Українськй Самостійник“.

Нещасливий для Української Армії 1919 рік.

4. серпня.

УГА понесла найбільше втрат в 1919 році: при облозі Львова, Чортківській офенсиві, відбитті Гірської Бригади і витисненні її до ЧСР, переході за Збруч, в походи на Київ, а в кінці найстрашніший ворог тиф прорідила ряди УГА, так, що з бовиных сотень осталося роі у виді ходячих кістяків.

Одною з таких втрат, котра може найчутливіше відбилася на частях УГА, це була виста про трагичну, але героїську смерть полк. Дмитра Вітовського.

Прекрасний приклад на те, як треба без вагання виконувати обов'язок супроти Батьківщини, дав нам перший військовий секретар і перший головний командант УГА полк. Д. Вітовський. В той час, коли УГА опинилася на Великій Україні, її найвищий начальник погоджував у Паризі державні справи.

По закінченні місії він бажав як найскорше вернутися на Україну, бо знав, що він там необхідний. Переїзд походом через яку небудь сусідню державу був з різних причин неможливиий. А полк. Д. Вітовський не хотів здержуватися на чужині ні хвилини довше. Тому вибрав повітряний шлях не вагаючися перед очевидними небезпеками його. В той час не була ще повітряна флотія розбудована так як сьогодні.

Дня 4. серпня 1919 р. літак виплюється падає на землю, а з його апарату вигинено мертвого першого вождя УГА полк. Дмитра Вітовського і його ад'ютанта чет. Чучманя. Тіла їх поховані в одній могилі на кладовищі в Берліні.

30.—31. серпня.

Отрута московського більшовиану заливала землю відродженої Української Держави витиснувши Армію і Уряд УНР до Кам'янця з одної сторони, води з другої — відступали тиснуті людськими дряпівниками частини УГА з піснюю:

...Хоч стільки народу впало за свободу
Вдержатись не було сили...

УГА під напором лютого ворога переходить Збруч (16.—18. липня 1919). Назгал полки не мали сили перешкодити її переході, бо кілька їхніх військ наскоків на українські лави сторони українці відіслали болючо для ворога, мимо того, що УГА мала шов перед собою

шезяків приєднався ще новий — москалі-денікінці.

Таким чином віддані УГА в Армію УНР перейшли в наступ на Київ. В ція походи Українська Армія промовчала собі шлях до Матері Городів Українських — Києва здобуттям Жмеринки, Ковалівки, Хвастова Василькова, Білої Церкви і ін.

В днях 30. і 31. серпня 1919 р. Українська Армія виниула москалів з Києва і перебрала владу від ворога столицю України в свої руки.

День здобуття Києва був днем великої перемоги обидваної Української Армії.

Але тут показалося як за нещадність і нічезність наших урядів, що довели до розбиття української сили і поранки її, плати український стрілець своєю кровю. Наші уряди прямо не були гідні такого війська, як вони мали...

Внутрішня політичанська колотнеча в україн. урядах привела до поразок на фронтах і з великими втратами довелося відступити: 1. укр. галицький корпус відійшов Житомир під напором москалів-большевиків, ІІ і ІІІ. Київ під напором москалів-денікінців, а бригада УСС Умань і Хрестинівку.

При тім безперервній тяжкій бої без відпочинку, недостачі апарату, постачання, ліків і санітарних приладів, в кінці осінні дні в холод ослабили й прорідили ряди Української Армії, виниули її в чотирохсутник смерті, в шому шалім огадній ворог тиф. Від тифу аберелася приблизно тільки одна десята частина цілої Української Армії, що не хворіла пливистям або поворотним тифом, не числячи інших вдег.

На цілій Правобережній Україні по лічницях, хатах та стайнях тинули без опіки тисячі тих, яких проминула ворожа куля.

Голодні пси роатгали по кладовищах та полях кістяки померлих українських героїв-стрільців, котрих вивозилося десятками на одній возі. Те ж саме робили вороги в своїх таборах для полонених українців.

Свійшя могила полк. Д. Вітовського і чет. Ю. Чучманя на кладовищі в Берліні.

за Збручем другого ворога — не менш дряпівного від ляхів — москалів.

Служба загально-українській справі та ключ „через Київ до Львова“ дали можливість українському галицькому стрілецьві переболіти втрати. Обидвини Українських Армій дало українцям у висліді велику фізичну силу й моральне звагиття діяти без відпочинку, через ворожі трупи і кров до Києва й здобути його, хоч під Києвом до теперішніх українських ворогів: поляків, румунів і москалів-боль-

Звідкіля взялася назва „Россія“.

Український Гетьман Богдан Хмельницький, перед своєю смертю, увійшов у союз з Московщиною. Подібні союзи від найдавніших часів робили, роблять і тепер різні держави в залежності від потреби самооборони.

Ворохобив неадричних наслідників Богдана Хмельницького дала можливість московському цареві спочатку ввійнятися у внутрішні справи української держави, а пізніше знищити її, а тим самим і волю українського козацького народу. А також: знищити москалі Запорізькому Січ і все, що могло б пригадувати українському народові його волю — його державу. Тому й Кочубового Січ Кадильницького вони заслали до Соловцького монастиря. Туди ж заслали вони й тепер українців, котрі боряться за волю українського народу — за українську державу. Та спогяду про українську державу і волі відомити її нічого не можна було в українців виторжувати. Українці ненавиділи всіх своїх ворогів і борилися з ними. Тоді московські цари рішили зовсім знищити українців, так сказати б цілком відлати їх з москалями в один московський нарід. Щоб це перевести вони присвоїли собі поширене за книжних часів на Україні ім'я „Русь“ і порозміняли його на „Россія“, а себе стали шанувати не московськими, а російськими царями і так наказали називати і свою московську державу. Московські цари думали так: „Візьмемо поширену на Україні ще від книжних часів назву, окреслимо себе нею й на тому будемо спинуватися, що українці й москалі є одним народом“... Щоб це більше заплутати свою пропаганду про єдність українців з москалями московські цари ввели до обігу назви „Великороссія“ і „Малороссія“.

Що подітку колоніального висиску праці українського народу і виваровлення українців ворогами найбільше форсували цар Петро I і цариця Катерина II. Ті московські володарі завважили амосковити український нарід, тому лишали своїх наслідникам таку заповідь: всіма силами і способами держати Україну в темноті й неволі, пересладувати українську мову, адривувати родині націоналі літератури й науки, москowitzити політично й національно всіх, а особливо просвічених українців на Україні, амоскowitzити в українців і в цілій світ, що не має українського народу, а лише „малоросси“ ніби то який незначна відміна від „великоросси“—москалів. Вигублювати наліву „Україну“ та старитися, щоб ніщо українців не пригадувало про свободу й самостійність у своїй українській державі. І цари пересладували. За введення Шевченківського „Кобзаря“ до Росії карали так само тяжко як за найбільш ворожу цареві агітацію. За прочитання байки про звірів — „Лис Микита“ — і Франка українським дітям тогож року українською мовою покарали українського учителя прогнанним зі служби й засланням на тяжкі-каторжної роботи у холодний Сибір.

Інший приклад. На перездні світової війни в 1914 р. в століття Шевченківського народження царська влада заборонила українцям робити святової зібрання. До глибини ображене свідоме українське громадянство відповіло на таку авенату українських патріотичних почувань демонстрацією в Києві та інших містах України. А також запротестували українці з цього приводу в російському парламенті. Проникли касетів Родічен на засіданні державної думи (парляменту) дня 26. 2. 1914 р. промовили:

„З якою метою заборонено святкувати 100-літні роковини українського поета Т. Шевченка? Боятися революції, лякаються сепаратизму, боятися українського руху? Павове, визнається в тому переляку! Чи є в ньому перш за все щирість? А коли так, то скільки в тій забороні розуму? Та ж через те, що не будуть сказані добрі слова в півнять Шевченка, ніж боялися, будуть сказані всі — на тих, що навкливали заборону. Нара вже прозвужити, що ідей багатими не довлять. Губернатори можуть пошакрувати вибори, але українського народного руху не згачують. Увійти собі, що кля заборонили би шанувати Пушкіна. Та ж ви розбурхайте в українців ті самі почування, що їх викликала би така заборона у нас. Невже ж думаєте, що українці не шанують пам'яті Шевченка? Вивапувати, але на них сором, зроблять це не в Росії, а вона її границями“.

Ще виранише говорив депутат Дюбенський: „Українство не бажав помирятися з примусовою національною смертю і домагаться правних гарантій для признавання його національних особливостей. І було би дивно і я думаю, соромно українському народові, коли б прикмета, — властива кожній національності, — була чужа українській. Чейже існування української мови, історії, культури, расової відрубності в історичним фактом, якого не можна вичернувати ані клеветою, ані насильством, ані тим більше репресіями чи іншими пересладуваннями“.

Пересладування українства в Росії дійшло до того, що в р. 1876 видали царі указ, яким гостро заборонили друкувати книжки й газети українською мовою. А мимо того, український народ живе і безоглядно бореться за свою Самостійну Соборну Українську Державу.

Вбивство майора УГА Б. Шашкевича.

„Український Робітник“ що виходить у Торонто в Канаді в ч. 26, подає вістку про таємне вбивство українського старшини. Там читавмо:

Наспіла телеграма з Едмонтоу, що минулої суботи помер загадкочною смертю майор Броніслав Шашкевич бувший командант бригади У. Г. А., котрий брав активну участь у визвольних змаганнях

в 1918-19 рр. По війні він інвентрував в Чехословаччині, а відтак до Канади.

Смерть його навістила зараз по одержанню листа з Австрії, і умиравши в руках своєї жінки він внісладне промовив: „Хтось мене отруїв“.

Тіло покійного забрано до аналізу, а поліція старається відкрити таємницю його смерті.

Відстрашаючий образ нужди у Польщі.

„Вестник Чеське Слово“ ч. 158, а дня 15. 7. ц. р. пише: Бувший уповноважений посол Польщі у Вашингтоні Тетус Фелипович, довірний приятель маршала Пласудського, відкривши відстрашаючі відносини у Польщі. Він подає, що Польща на підставі урядової статистики має 500.000 безробітних, які одержують державну допомогу. По його інформаціях є ще одначе у Польщі 700.000 безробітних робітників і 200.000 безробітних інтелігентів, котрі не дістають ніякої допомоги. Мимо цього в села та міста переповнені сезонними робітниками, котрі раніше випадали на працю до Німеччини і Франції. Виходить, що у Польщі є три мільйони безробітних малоземельників, котрі мають так мало поля, що мають можливість працювати лише коло 60 днів у році.

По відгаді самого ж Фелиповича в у Польщі коло чотирьох мільйонів безро-

бітних, що представляє одну восьму частину всього населення Польщі. Далі подає, що консумування цукру у Польщі є п'ять разів менше ніж в ЧСР, аліна дванадцять разів, бавонських продуктів п'ять разів. (Прим. Редак: ЧСР має 15 мільйонів, а Польща 32 мільйонів населення). Автомобілів має менше ніж бельгійське столичне місто Брюссель, а бензани спотребовує два рази менше як семи мільйонова Австрія.

Питання прийдень є так безнадійне, що держава принеполена влаштувати майже у всіх містах табори, де приміщують тих безпритульних мучарів. У Варшаві є ціла дільниця, де прикладє одна кімната на вісім осіб, а одно ліжко на п'ять. (Прим. Редак: От життя під „носителями культури“). Фелипович очікує, що коли інші держави світової країну перевесуть, то Польща буде змушена ще довгі літа її поборювати.

Всі навчаймося своєї літературної мови!

Хто хоче навчитися доброй українській літературній мові, ТОЙ МУСИТЬ ПЕРЕДПЛАТИТИ НА 1935 РІК

Науково-популярний місячник „РІДНА МОВА“

присвячений особливому значенню УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ. — Головний Редактор і Видавець Проф. ІВАН ОГЕНЬКО. ПЕРЕДПЛАТА: 6 ал. річно, 3 ал. шірокім, 1.60 четвертьрічно. За границю: в Європі 9 ал., роза Європою 2 амер. долари. Ізраїлює кашо 50 гр. Конто чеське П. К. О. число 27-110. Адреса Редації і Адміністрації:

Warszawa 4, ul. Stalowa 25 m. 10.

ДЛЯ ОДНОГО НАРОДУ — ОДНА ЛІТЕРАТУРНА МОВА!

Пожертви на пресовий фонд.

(в чеських коронках).

Др. В. Зелений 20-; Інж. Чешко 22- (20- на довож. фонд СТУ); а. др. П. Вергів 17-; Інж. Летенко 17-; Інж. Е. Паласюк 15-; др. П. Паламарчук 13-; др. М. Малицький 14-; І. Фурка 10-; М. Якубіський 10-; Т. Коломбет 8-; докл. Інж. Д. Волчанін 8-; Д. Саліманчик 8-; П. Козаченко 8-; др. В. Налівайко 5-; Інж. Цюган 5-; др. М. М. 4-; І. Катц 4-; Інж. П. Василько 3-; К. Довіла 2-; др. І. А. Сірою 2-; О. Жонганешаній 2-; Й. Дорон 2-; В. Чучу 2-; рад. В. Глодочко 2-; Інж. М. Магала 2-; І. Доловик 1-; М. Скрий 5-; Т. Середко 5-; Владі СВЕ Градець Крайове 20-; Інж. Кичур 5-.

Дякуємо! Хто далі?

На кооперативні теми.

Боротьбу за політичну незалежність ми програли, бо намало було між нами тих, котрі в той час ясно розуміли б, що завдання і мета визвольних змагань українського народу полягали і полягають і тепер у створенні Самостійної і Соборної Української Держави.

Обов'язком всіх нас отже є поширювати це завдання і мету українського визволення між широкі маси українського народу, щоби хотіни власної держави виявилася в таковій ступені, щоб ніяка зовнішня перешкода не могла віддерати нас в досягненні нашої найвищої мети.

Сильна воля хотіни мусить проявитися також і в будові економічної незалежності.

Українська еміграція не абує тут ані політичної, ні економічної сили України, але може поставити, як частинна ціль, економічного українського народу, щоби він, незалежно від одної чи другої будови,

як же не нам думати про економічну будову, коли лише дені з нас живуть помірно добре, більшість жовотів, а рента прикирає голодом.

В „Укр. Самост.“ був вже заклик допомогти безробітним українцям збіркою чи іншим способом. Правда є, що дещо збиралося б, але чи ця допомога буде вистаркюючою і на як довго? А що потім? То є зібрання. Нині часий робітник не хоче дарів, бо це є пониження людської гідності. Він хоче праці.

Вихід з цього хоче наїти Союз Українських Провінцій. Організація (СУПО) дорогою самопомогі — кооперативом, СУПО маєчи організованіх біля 500 свідомих членів, сподівається, що його акція увінчається успіхом, а заравом буде доказом, що в нас всіх є вже виристалізована воля хотіни не лише політичної Самостійності України, але також — хоч в мініатурі — самостійності економічного життя.

Закладом кожного економічного діяни є капітал і ми його шляхом масової ощадності мусимо зібрати. Не біймося, шановні читачі, слова „капітал“, бо бачите, що більшовики, хоч воюють і буржуазію і капіталістів, але капітал, в своїй небудь формі беруть де пошало.

Якщо кожний член в міру своєї спроможности, буде систематично тижнево чи місячно щадити, віримо на 100%, що акція плянована СУПО дасть добрі вислідки.

В тій цілі Управа СУПО, а іменно її кооперативний референт веде акцію закладання в осіадах союзних організацій гуртків ощадности. Такі гуртки ощадности вже організовані в Мельнику і Літомерцях. Випрацьовано тимчасовий регуляжис, де ваєто під увагу наше емігрантське життя, як тавою зібрані громадські гроші підляво строгій контролі, щоби ані сотик з них не міг пропасти.

Для інформації подіємо звіт щадничого гуртка в Мельнику за 1-ий пірік 1935 р.

В січні	6 членів заощадило	Кч	42—
• лютім	6 „ „ „	„	44—
• березні	7 „ „ „	„	65—
• квітні	7 „ „ „	„	146—
• травні	сходина не відбулася	„	—
• червні	5 „ „ „	„	131—

Разом Кч 428—

Заощаджені гроші зложені на 3 $\frac{1}{2}$ %, тимчасово в місцевій чеській щадничці.

Першу вкладку на ощадність зложив член, котрий більше пів року був без праці, а дружиною і двома дітьми. При

тім помітне є і те, що безробітний член вкладок до Товариства не платить, але на ощадність дає, значчи, що це його власність.

Так маленьке Товариство як у Мельнику заощадило за 5 місяців Кч 428— Нас в СУПО є коло 50 десятків і вже можемо легко мати 20.000— Кч, словами двадцять тисяч корон чехословацьких. Можна навіть твердити, що це є можливе. Хоч дені десятків заощадить менше, то ате інша — матеріально сильніша може заощадити 2 і більше разів від слабшої. Чейже кожний щадить для себе.

Безперечною правдою є, що багатіші люди в кооператив не органіують-ся ате ми, українці, не повинні забувати, що перед нами стоїть найвища мета — політична самостійність українського народу, — віримо, що українські багатіші громадяне зложать хоч частину своїх грошових збережень в яких щадничих гуртках і дадут можливість зібрати капітал, щоби він міг робити ще більший капітал, а з ним і працю про наших безробітних, голодних, обдертих членів і їх родин.

Кооператив є передсім рухом економічним. В цілому кооперативному світі прийнялася засада партійної нейтральности. Добротільним членом української кооперативи може бути кожний чесний українець. Кожний член кооператива, хоч би він платив більше паїв (уділів), має лише один голос, щоби зберегти рівність членів між собою. Майно кооператива, крім паїв, є добром загальним. Виконувачі органів і контролю вибираються більшістю голосів.

Дальшою метою кооперативу є виховувати в народі почуття солідарности і взаємної допомоги. З іслуччями „Не ридай, а здохуй“ та „Борітеся поборете“, закликаємо всі Союзні Організації до активної співпраці над заснуванням пока що гуртків ощадности, а з чого в бігом часу повинна зорганізуватися щадничо-кредитова кооператива.

ВИБРАНІ ДУМКИ.

*Кели в душі твоїй прокинувся дмаго
То не мовчи; потрібна всім розгага —
Недія світла в серці зашпите, —
Іди до них, їм розкажи про те.*

Г. Комарова.

Ряди союзних організацій побільшуються.

Дня 29. червня ц. р. засновано, в Добруші на установчих сходинах в присутности 18 членів, новий, а в ряду вже четвертий відділ т-ва Самопоміч українських емігрантів на північно-східно Чехію. Від СУПО виголосив відповідний реферат та подав потрібні інформації інж. Е. Пласкач, а від СУЕ М. Гуагншис. До управи СУЕ відділ в Добруші були вибрані одноголосно слуючі: Микола Мочерник, голова; Василь Дукун, асгустник; Лука Демяк, секретар та біб-

Від Редакції.

Ненадруковані рукописи не авертаються і з приводу них Редакція не листується. Редакція застерігає собі право скорочення та виправлення всіх рукописів. Редакційне замкнення 20. кожного місяця. За оголошення Редакція не відповідає. При всяких запитах долучити листівку або і корисну пошту марку на відповідь.

*Моло ріана, славо ріане,
хто нас забуває,
Той у грудях не серденько,
а лиш камінь лас.*

І. Воробкевич.

Двадцять століття! А ми вертаємося до тих часів, коли за добре виховання між українськими „інтелігентами“ знажалося говорити по-польськи чи російськи.

Сучасні часи вертаються, коли вже українська дипломатична інтелігенція у розмовах і дискусіях між собою умовно чужої мови, або переплітає українські слова з чужими, як дедько вербовий пліт. Є вже й такі, що навіть не признаються до своєї рідної української мови. Ці люди навчилися в Європі порозуміти іхки, але не признали беззастережною віданости і любови європейців до своїх мов. Люди, що не поважають своєї мови, європейці називають хаманами. Так само повинні означати й українська суспільність своїх безсоромних вироудівків ренетативардинів.

Перед нами листівка від нашого „буншого“ землячка з титулом і високою освітою, адресована до редакції „У. С.“, писана чужою, а не своєю рідною українською мовою.

Не поважати своєї рідної української мови може лише людина без чести і розуму, якою погорджує не тільки свідомий українець, але кожний культурний чужинець.

Невідрадне є навіть, коли український стрілець починає забувати свою рідну українську мову, але охоплює нас огида, коли це статеться з українським інтелігентом, що чваниться високою освітою (!?)

Придивіюся й прислухайюся до чужинців чи воєн у своїх розмовах і дискусіях поміж собою умовно української мови (коли її і знають)? Українське слово на їхніх устах є тільки ас-собом наливати на нас у вигідній для них напрямі.

Чи „шануюте“ рідну мову, щоби вона не зникла і говорите, і переписуєтесь чужою? В дійсности мови не зникнуть, а зникне і тільки ті, що її не шанують!

Кели не будемо шанувати рідної української мови ми самі, то не можемо вимагати, щоби її шанували чужинці.

ліотекар; Іван Українець, старбник, а Нестор Аріфчук, член ревіз. комісії при голові управи. Члени в Добруші будуть користуватися як театральним майном так і бібліотекою, яка є при СУЕ. Указлено відбирати деякі українські часописи.

Сердечно вітаємо в наших рядах всіх нових членів бунших товариств по зброї та бажавмо, щоби наша співпраця принесла найбільш користь для цілого українського народу.

Дальші пожертви на будову пам'ятника Українським борцям в Йозефові.

Український Вільний Университет в Празі 100-; др. І. Ладанський 100-; пані др. Агнеса Сідрікова 10-; І. Бані 20-; Махавайні 20-; корон чеських.

Квітень будови пам'ятника в Йозефові складає ширю підяву наше згадані жертводадані. Рівночасно подіємо до заслуженого відомо, що пожертви можна засилати на конто „Українського Самостійного“ контова щадничця Празі ч. 68.210 іє замітною „Пам'яткам в Йозефові“. Хто черговий?

З життя членів СУПО.

УВАГА! Вийшов новий *чужинецький закон*. Про всі інформації звертайтесь до Секретаріату СУПО:

Ročník I. č. 222. u Liberec.

З діяльності СУЕ. В місті ливні відбулися по всіх відділах СУЕ членські сходки, на котрих були зачитані реферати на біжучі теми. Мимо цього з адресністю пазначуємо, що при СУЕ відділі у Пардубиці в Українській Союзі, який цього місяця брав активну участь від проведом п. інж. Мордана на соціалістичній лінійці в Ч. Трестові, Дон 14 ливни п. р. відбулися сходки головної управи СУЕ, на котрих погоджено багато актуальних справ. На цьому засіданні відгукують отзертого листа п. М. З. та способі, який він нашіл як на головну управу СУЕ, так і на подлинних людей. Дон 21 ливни п. р. відбулися членські сходки СУЕ відділу в Добрушці, на котрих від СУЕ був п. М. Дорундик, а від СУНО культурно-освітній референт п. інж. Д. Осман.

Українське Допомогове Т-во в Ліберці. В "Інформаційному Листку" Української Громади в ЧСР помилково замітали, що до "Світа Стрільця" в Ліберці, де "мажори" нахислюють, що у поході зістом ціло 4 мушкеті і 6 шпік. Про "Світо Стрільця" писали як товче задоволення в "У.С." ч. 5, а наші чародії не зуміли і людей почитати. Як вже не зуміли почитати людей, то треба було числяти хоч мужичні інструменти. Очевидно, що їх вже легче числяти, як залукуються між гукаж.

Не зже того рода чародина, збоже а 30 осіб робити сотні, як це у моді Української Гром. але те, що пишете не є правдою.

Перш усього в поході зістом нікто не йшов. Ну, це значить, не розбирали добре, що місто, а що село? Але це дурниця. Мусьте, але привітати, що у поході було 19 мушкетів-українців, котрі в чинаки Укр. Допом. Т-ва, трио йшло в парадники і коли вже більше не будило числяти, то вже жамно 22... Треба було почитати хоч представників інших організацій та чейас з Літотерців самж було аж 8 осіб!

Чи жиме хочте чинитися тим, що не уважали за нідонице піддати сільно послін своїм товаришам по зброї? А коли під державо ту дивились не на мальовані зороти! Та вам той чести нішто не відібрали. Чейже нікого не сталося а ситно проблемо так, як явні зродстаники — на волі з головною фій — собі нього базали. "Громада не має грошей". Некай робить У. Д. Т., а ми візьмемо участь.

Соромно нам було йгадувати про ту справу та коли піддаче незначасті "донж а джа", то вже не наша інва.

— Ліберець. В шаришному "Українському Слові" ч. 114, з дня 30. 5. ц. р. появилася велика стаття під заголовком "В багачі партійних спекулянтів" у котрій автор П. Грubbи і нечуваним способом нахислює на особу п. П. Гресько, називаючи його малограматним, срамноподібним, катухувистим, розмовним, мучуником, а тепер спідлістком і т. д. Як догодливий спробітний п. В. Гресько — почувався до обовязку рішучо заперечити і запротестувати проти всіх тих нахислів звинних хотрами малоросійськими спекулянтами в сторону нашого пенсіонадного пованалого громадянина. Мав би я одне і дуже сиромане бажання, шоби всі наші брати, старшини були такі, якж п. П. Гресько, котрій працєю між нами більше десятих літ в Укр. Допом. Т-во та ще з нікого не зробив ні кому нічого ні соціаліста, а лише заробив з нас послідоних українців бо він сам яж є.

Радо б почути, котра організація навіть під проводом "ласокопиченої" людини а під ступу автор, може поманяється так, чим Укр. Допом. Т-во в Ліберці під проводом "маркитського спекулянта" (у пошти дописувача "Укр. Слова") п. Гресько. Тут некай говорять діла, а не слова.

Лев Мелюк.

доголді, чиме Урядом УДТ, а тепер чиме Коетр. Комісії СУПО.

— Ваньову Уеті в Д. Буді ласка, не титулюйте мене на адресі "літ.", бо цей титул жамі, як абсолютності Української Господарської Академії в Подоброджі не належить і званнями цього титулу абсолютнства УГА переслідують чехословацькими урядом. Є вже кілька випадків, що на абсолютнстві УГА з проводу місце загідного титулу подано карні доноси (в тому числі й мене), котрі водуть на собою депортацію, вилучення жандарми, тайній і жоней опіканий дилжі і т. д. Добре було б, коли б Ви сиромоглиши подати інформацію про це "Укр. Сав." до попередження інших наших коле, бо ми нічим не були попереджені, що набуття в УГА титулу інженера треба сказати до інших. Сміло собі після привітання писати "український інженер" або "інженер-абсолютн УГА".

— Братислава. Н ч. 4 Вашого часопису "У.С." надрукованої був лист п. І. В. "Українська еміграція на Словаччині", у шомо він загадав і за культурне життя в Братиславі. Дякує в твердження п. І. В., що "Просвіта", як має інших поманяєних прохотів культурних потреб..."

"Просвіта" істину три роки і має серед своїх членів значну кількість робітників. Дні дітей жак робітників (від 8 лет) вже два роки існує українським школом, до жоні діте дуже рідко ходять, не дякуючи на те, що маємо в ті школі відбуватися серед тевне у вечірні години та в неділю рано. Діте від 9—15 літ є організовані в класному гуртку "Котени" і обривають що два тевні на свої сходки. Цей гурток, існує П., року і иступив

вже перед українським загалом а академією, робить зрогулку, видає свій гуртковий журнал "Мая", на який запропорозовали п. І. В. написати що "була спроба надати свій гумористичний часопис, але з дня спроб нічого не вийшло". Отже журнал видється і далі.

На цьому же трилітній дивних дні дітей — Свита Матері, першого дня Зелених Світ — День поважлі і т. д., на всіх цих українських свиточних зборах в Братиславі вступивуть з широким програмом лише українським школом і класним гуртком.

Для членів "Просвіти" а взагалі українців в Братиславі запропорозовано відчити, що відбувалися до тепер майже єдиний другий місяць, а котрих два жак проф. Болюкський, а ш одноко — доц. Стівислий і др. Прайайко.

Планстарий збір до розв. значну кількість одику, ваперу, оліаді і взагалі всяких річей для українських підкарпатських дітей в Туря Режета, заслав транспорт одику до Української Гімнній в Ревенціях і Управі українського дитячого претумку в Подоброджі. Сама "Просвіта" є жертводавцем-фундатором Українського Допом. в Празі. При "Просвіті" є Комітет Допомогої Студентам, який працює дуже успішно.

Др. К. Кривош.

(Від Редакції): Щиро дякуємо за інформації і бажано радіти, коли вони будуть частіші!

— Чернівці. ... Не гнівайтеся, що так мало виславо нам грошей, бо всього 15 Кч, після чого є більше, але у мене 3 діте, а місячний заробіток 150 Кч і як працює самі, що не маю де їх маю дати. Дякую Вам, що так довго ждали Радію, що дівство "Українського Самостійника", з котрого мімо дождатися як наші брати українці працюють і як живуть. Думаю, що тепер піде праця лише... Тшусь, коли нештаю в "У.С.", що інші товариші разом працюють. Організовані і спорядковані сила ланцюга рає, але робити — і а тільким восторонном нікого не хдіт. Я й сам гадав що спаяк де живуть наші брати українці, збоже їх привітати до організації, але відомо, що українці є дуже тяжкі до самоорганізації. Запрошував їх привітати до нас на шквалі реферати та українці темне розвивають...

Дуже радий, що в тут жак світлих братами українцями написали трохи читати і писати. Хоч мало, але краще щось як нічого.

Не є а який великий герой, бо в Українській Армії не служив і ще козоми не присягав, але сувільши мот присягав Україні.

Коли жак річці 1918 р. йшов до брачек, а лежав хороб на твф, а не викужав — сам згодовився до українського війська, але миме не хотіли взяти. В час українського війступу на границю, а хоч цивільний, а пралувшись до відступившим українським стрільцям і сьогодні дивлю Бюгу, бо не тшимо під тру ворогів...

Ще рад прону не гніватися, що так півно виславо гроші і думаю, що кошокий жиме тиє ішакі воров запідати за своє рідне українське слово. Гарата! Фелір Сурдан.

С В І Й Д О С В О Г О !

АВТОСПРАВКАРНЯ

в північній Чехії (власитель українець) прийме адорового хлопця а укр. родині до науки. Першештво має син українського іншалада або сирота по українському босвику. Всед інформації уділяє Адміністрація "Українського Самостійника".

ПОЗІВ АВТОМОБІЛІСТІ!

АНДРІЙ САВЧУК

LIBEREC, ONDREJOVSKA, 14.

Заступник фірми "NAFTAZPOL" допоруджє одну автотр. "CAR-OIL". Замовлення ласківно. Тим, що поволуються на це оголошення 15% знижка на оф. ціну. Фронт — кошик стація. При більшж замовленнях жадайте окрему оферту.

КУПУЙТЕ все потрібні для вастрини

Вас та Ваших жінок і дітей у фірмі

JOS. VUKOJEMSKÁ, MOST,

що жертвоуватиме 5%, накувши суми на відступку "УКРАЇНСЬКОГО САМОСТІЙНИКА". Цяк підтримасте торговлю члена СУПО п. КИРИЛА ВУКОЄМСЬКОГО. Ціни для членів СУПО знижені. Поштокі замовлення за відріжком.

OBSAH: Neřfastný pro Ukrajinskou Armádu 1919 r. — Odkud pochází název „Rusko“. — Kraj bez příkladné bídy. — Na družstevní théma. — Ze života členů svazu. — Dopisy z mist. — Drobné zprávy.

"Український Самостійник" виходить 1. кожнього місяця. — Маїтель а видавцелі Сваз українських венковських органісаці в Ліберці. — Одрповідна редакторка Анна Лангровá, Нупречлічє 2. 471 u Liberec. — Рідл редакційн краш. — Адреса редакце а адміністраце: "Український Самостійник", Ročník I. č. 222 u Liberec. — Новин. sazba povolená řed. počt. а telegr. č. 46177/VII-935, podávající počt. úřad Liberec 3. Tiskárna František Loos, Praha-Vinohrady, Americká 41.